

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. juli 2014
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Monica Eimert
Sagsnr.: 2014-0030-2251
Dok.: 1189507

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1126 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. maj 2014. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Karen Hækkerup

/

Caroline Østergaard Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1126 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes indhente statistik for, i hvilke sager der beskikkes en bistandsadvokat. Statistikken bedes belyse, i hvor mange sager det var muligt at beskikke bistandsadvokater, og i hvor mange sager der faktisk bliver beskikket i. Statistikken bedes opgjort for samtlige sagskategorier, f.eks. vold, voldtægt m.v., så det bliver tydeligt, i hvilke sagstyper ordningen bruges. Der ønskes endvidere statistik for, hvornår efter den anmeldte hændelse, der beskikkes en bistandsadvokat.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigsadvokaten og Domstolsstyrelsen.

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”1. Efter retsplejelovens § 741 a, stk. 1, skal retten i visse sager beskikke en advokat (bistandsadvokat) for den, der er forurettet ved lovovertrædelsen, når den pågældende fremsætter begæring om det. Politiet skal vejlede den forurettede om reglerne om beskikkelse af en advokat allerede inden, forurettede afhøres første gang. Politiet eller anklagemyndigheden indbringer anmodningen om beskikkelse af en bistandsadvokat for retten. Bistandsadvokaten har til opgave at hjælpe og vejlede den forurettede under sagen. Bistandsadvokaten har adgang til at gøre sig bekendt med sagens materiale og til at overvære afhøringer af den forurettede.

Bestemmelsen i retsplejelovens § 741 a, stk. 1, gælder i straffesager, der vedrører overtrædelse af

- straffelovens § 119 (vold mod tjenestemand i funktion)
- straffelovens § 123 (vidnetrusler)
- straffelovens § 210 (incest)
- straffelovens §§ 216 – 223 (seksualforbrydelser, herunder voldtægt og seksuelt misbrug af børn)
- straffelovens § 225, jf. §§ 216 – 223 (seksualforbrydelser, andet seksuelt forhold end samleje)
- straffelovens § 232 (blufærdighedskrænkelse)
- straffelovens § 237, jf. § 21 (drabsforsøg)
- straffelovens §§ 244 – 246 (vold)
- straffelovens §§ 249 og 250 (uagtsom legemsbeskadigelse og hensættelse mv. af en anden i hjælpeløs tilstand)
- straffelovens § 252, stk. 2 (hensynsløs fareforvoldelse ved smitning med livstruende sygdom)
- straffelovens §§ 260 – 262a (ulovlig tvang, frihedsberøvelse samt menneskehandel)

- straffelovens § 288 (røveri)

Når særlige omstændigheder taler for det, kan retten tillige beskikke en bistandsadvokat for den forurettede, selvom overtrædelsen ikke er omfattet af retsplejelovens § 741 a, stk. 1, jf. retsplejelovens § 741 a, stk. 4.

Beskikkelse af bistandsadvokat kan dog i visse tilfælde afslås, hvis lovovertrædelsen er af mindre alvorlig karakter, og advokatbistand må anses for åbenbart unødvendig, jf. retsplejelovens § 741 a, stk. 3.

2. På baggrund af oplysninger fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) kan jeg oplyse følgende om fordelingen af afgørelser i 2013 på de bestemmelser i straffeloven, som er nævnt i retsplejelovens § 741 a, stk. 1.

Antal afgørelser, fordelt på bestemmelser i straffeloven:

Bestemmelser i straffeloven	Afgørelsesår 2013
straffelovens § 119	2737
straffelovens § 123	771
straffelovens § 210	65
straffelovens § 216	309
straffelovens § 217	6
straffelovens § 218	35
straffelovens § 220	1
straffelovens § 221	7
straffelovens § 222	241
straffelovens § 223 a	13
straffelovens § 223	29
straffelovens § 225, jf. §§ 216 – 224	65
straffelovens § 232	1.282
straffelovens § 237, jf. 21	230
straffelovens §§ 244 – 246	9.015
straffelovens § 249	171
straffelovens § 250	7
straffelovens § 260	364
straffelovens § 261	154
straffelovens § 262 a	11
straffelovens § 288	2.010
Total	17.523

Der tages forbehold for indtastningsfejl mv. i POLSAS, ligesom data fra POLSAS er dynamiske, idet der tages højde for rettelser af indtastningsfejl, forsinkede opdateringer, nye afgørelser, mv. Registreringerne i POLSAS vedrørende antallet af anmeldelser af strafbare forhold er behæftet med en vis datausikkerhed. Opgørelsen er derfor baseret på oplysninger i POLSAS om antallet af afgørelser. Afgørelser omfatter fældende og ikke fældende afgørelser, herunder fældende domme, fri-

findelser, bøder, advarsler i retten, tiltalefrafald, påtaleopgivelser, samt slutning af sager hvor sigtelsen har vist sig grundløs.

Det bemærkes, at straffelovens kapitel 23 om forbrydelser i familieforhold og kapitel 24 om seksualforbrydelser blev ændret ved lov nr. 633 af 12. juni 2013. Det bemærkes endvidere, at det ikke er muligt at opgøre antallet af afgørelser vedrørende straffelovens § 252, stk. 2, særskilt, hvorfor disse ikke er medtaget i opgørelsen.

Endelig bemærkes det, at en afgørelse kan omfatte flere forurettede, ligesom flere afgørelser kan vedrøre samme forurettede.

Det er ikke muligt på baggrund af elektroniske udtræk fra POLSAS at udtale sig om, hvor mange bistandsadvokater der faktisk bliver beskikket, ligesom det ikke er muligt at udtale sig om, hvornår beskikkelse af bistandsadvokater finder sted i forhold til anmeldelsen af strafbare forhold. En nærmere redegørelse herfor forudsætter en ressourcekrævende manuel gennemgang af samtlige ovennævnte sager, hvilket jeg på det foreliggende grundlag ikke har fundet anledning til at iværksætte.”

Domstolsstyrelsen har oplyst følgende:

”Domstolsstyrelsen kan oplyse, at der som helt overvejende udgangspunkt ikke sker en registrering i byretternes sagsbehandlingssystem på straffesagsområdet af de bestemmelser i straffeloven og andre love, som en straffesag behandles efter. I stedet sker der en registrering af den måde, som en sag behandles på, herunder eksempelvis om den behandles som nævnings sag, domsmandssag eller tilståelsessag. Som følge heraf er det ikke muligt at opgøre i hvor mange sager, det var muligt at beskikke en bistandsadvokat, og det er af samme årsag som udgangspunkt heller ikke muligt at opgøre, hvordan beskikkelse af bistandsadvokat fordeler sig på diverse sagskategorier. Hvis en sådan opgørelse skal foretages, vil det kræve en manuel gennemgang af et repræsentativt udsnit af straffesager, hvilket vil være forbundet med et betydeligt ressourceforbrug.

Styrelsen kan endvidere oplyse, at der ved domstolene ikke sker en registrering af, hvor lang tid der går fra anmeldelse af et strafbart forhold til politiet til eventuel beskikkelse af bistandsadvokat.

Domstolsstyrelsen har foretaget en opgørelse af, hvor mange gange der blev beskikket en bistandsadvokat i 2013, jf. nedenfor. Det afgørende for, om en beskikkelse er medtaget i opgørelsen, er, om beskikkelsen fandt sted i 2013, og opgørelsen kan således både indeholde sager, der er modtaget før 2013, eller som ikke var afsluttet ved udgangen af 2013.

Opgørelsen viser, at der i 2013 blev beskikket en bistandsadvokat 4.610 gange i forbindelse med afvikling af en straffesag. Af disse skete 3.293 beskikkelser i tilknytning til sager med domsmænd, 92 beskikkelser i tilknytning til nævningsager og 401 beskikkelser i tilknytning til tilståelsessager. 814 beskikkelser blev foretaget i andre sager.

Tallene er udtryk for, hvor mange forurettede der ved byretterne har fået beskikket en bistandsadvokat i forbindelse med afvikling af en straffesag. Hvis der for eksempel har været beskikket bistandsadvokat til to forurettede under den samme sag, vil begge beskikkelser således indgå i ovennævnte opgørelse.

Det er som nævnt ovenfor som udgangspunkt ikke muligt at opgøre, hvordan de 4.610 beskikkelser fordeler sig på diverse sagskategorier, idet der ikke foretages nogen registrering heraf.

Dette udgangspunkt gælder dog ikke for de særligt prioriterede sager om vold, voldtægt og overtrædelse af våbenloven. For så vidt angår disse sager kan styrelsen oplyse følgende:

- I 2013 blev der afgjort 4.675 voldssager, hvor der i sagens natur vil være mindst en forurettet part, og hvor der dermed potentielt har kunnet finde mindst et tilsvarende antal beskikkelser af bistandsadvokat sted. Der blev i 2013 beskikket en bistandsadvokat 1.871 gange i sager om vold.
- I 2013 blev der afgjort 63 voldtægtssager, hvor der i sagens natur vil være mindst en forurettet part, og hvor der dermed potentielt har kunnet finde mindst et tilsvarende antal beskikkelser af bistandsadvokat sted. Der blev i 2013 beskikket en bistandsadvokat 69 gange i sager om voldtægt. Kun sager, hvor sagens hovedforhold er tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 216 (voldtægt), indgår i opgørelsen.
- I 2013 blev der afgjort 774 våbensager, hvor der i nogle sager kan være en eller flere forurettede. I givet fald vil der kunne beskikkes en bistandsadvokat. Det er ikke muligt at se i sagsbehandlingssystemet, hvor mange forurettede der er. Der blev i 2013 beskikket en bistandsadvokat 49 gange i sager om våben.

Det bemærkes, at antallet af afgjorte sager ikke er fuldt sammenligneligt med antallet af foretagne beskikkelser, idet førstnævnte dækker over sager, der er afgjort i 2013, mens sidstnævnte dækker over antallet af beskikkelser i 2013, uafhængig af hvornår sagen blev modtaget eller afsluttet. I sidstnævnte tal

kan således eksempelvis indgå beskikkelser i sager, der blev modtaget - men ikke afsluttet - i 2013.

For en ordens skyld bemærkes desuden, at styrelsen har konstateret, at der er et mindre antal sager, der kan være registreret som eksempelvis både voldssag og voldtægtssag – og dermed kan tælle med under flere af ovennævnte kategorier.”